

11. 6. 2009

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Lidé budou mít odpovědnost za doručování písemností

Zrychlení, zkvalitnění a v neposlední řadě také zlevnění soudního řízení. To jsou ambice souhrnné novely občanského soudního řádu (OSŘ), která vstoupí v účinnost 1. července 2009.

Tato právní úprava nezasáhne jen praxi soudů, ale i život všech lidí, protože zásadním způsobem mění systém doručování. „Jeden z hlavních problémů, který soudům znemožňoval efektivně rozhodovat, je doručování písemností. Od července už se ale nikdo nebude moct úspěšně, třeba i několik let, vyhýbat soudním obsílkám, jako tomu bylo doposud,“ říká ministryně spravedlnosti Daniela Kovářová. Souhrnná novela přináší i změnu dalších institutů jako je například protokolace či koncentrace řízení.

Doručování

Nová úprava přesouvá odpovědnost za doručení písemnosti ze státu na občana. Princip spočívá v tom, že každý občan, který se nezdržuje na adrese trvalého pobytu, bude muset nahlásit svou doručovací adresu. Na tu pak budou zasílané soudní písemnosti. Pokud si nebude přebírat poštu na této adrese, půjde to k jeho tíži: na písemnosti se bude hledět jako na doručené. Pokud doručovací adresu do evidence obyvatel nenahlásí, budou mu soudní písemnosti účinně doručovány na adrese trvalého pobytu, i když se na ní nezdržuje. Neúčinnost doručení bude možné namítnout jen z omluvitelných důvodů, jako je například hospitalizace.

Fyzické osoby

Písemnost určená do vlastních rukou se u fyzických osob vhodí po uplynutí úložní lhůty 10 dnů do domovní schránky. Tím se písemnost považuje za doručenou. Kterákoli fyzická osoba také může požádat ministerstvo vnitra či na místech Czech POINT o zřízení datové schránky, pak bude prioritně doručováno do ní a nebude již doručováno v listinné podobě.

Právnícké osoby

Novela OSŘ neupravuje doručování právníckým osobám, ale odkazuje na zákon o elektronických úkonech. Ten počítá s automatickým zřízením datových schránek pro právnícké osoby zapsané v obchodním rejstříku, zřízené zákonem, organizační složky podniku, zahraniční právnícké osoby zapsané v obchodním rejstříku, pro insolvenční správce, pro notáře, pro soudní exekutory; od 1.1. 2012 pak pro advokáty a daňové poradce. Doručováno tedy bude pouze do datových schránek.

Protože se změna týká všech občanů, připravilo ministerstvo spravedlnosti informační brožuru, která poputuje v prvním červnovém týdnu do všech domácností, bude k dispozici také na poštách či soudech. „Chceme jasně a srozumitelně informovat o změně systému doručování tak, aby byli dostatečně obeznámeni všichni občané a novela přinesla jen samá pozitiva,“ vysvětluje ministryně.

Protokolace

Novela OSŘ přináší také další změny, jako například v protokolaci. Ta mnohdy zbytečně zatěžuje soudce, bývá důvodem průtahů, zdrojem nepřesností a možného zkreslování informací. K odstranění těchto nedostatků povede pořizování zvukového či zvukově obrazového záznamu o jednání. Takovýto záznam např. umožní snadný přepis nebo vyhledávání jednotlivých svědeckých výpovědí a dalších provedených důkazů.

Přípravné jednání a zákonná koncentrace řízení

Pomocí tohoto institutu bude možné rozhodnout věc při jediném jednání a odročovat se bude jen ve výjimečných případech. Je-li to nutné, soud nařídí přípravné jednání, ve kterém musí být předloženy všechny důkazy a skutečnosti sporné mezi účastníky řízení. Teprve potom bude možné nařídít vlastní jednání. Řízení by tak neměla být protahována postupným doplňováním důkazů a jiných skutečností.

Omezení rozsahu odůvodnění rozhodnutí

Novela rozšířila počet usnesení, která nemusí obsahovat odůvodnění. Jedná se v podstatě o usnesení, u nichž již ze samotného spisu vyplývá, proč tak bylo rozhodnuto.

Posílení postavení notářů jako soudních komisařů

V řízeních o dědictví posiluje novela pravomoci notářů jako soudních komisařů. Tím zrychluje tento typ řízení a přispívá k odbřemenění soudů od administrativně náročné agendy. Od 1.7.2009 budou celé dědické řízení provádět sami notáři a soud bude pouze odvolací instancí.

Od června se můžete s **demoverzí informačního systému datových schránek** seznámit na adrese www.datoveschranky.info. Můžete si zde vyzkoušet, jak datové schránky vypadají a fungují. Vše se odehrává v reálném prostředí, jediné, co zatím není možné, je odeslat datovou zprávu.

Informace o způsobu testování včetně přihlášky k testování jsou zveřejněny na adrese: www.datoveschranky.info. Obsahují popis, pro koho je testovací prostředí určeno (výhradně pro dodavatele aplikací třetích stran, kteří si chtějí otestovat připojení svých spisových služeb nebo jiných informačních systémů k webovým službám datové schránky). Přihlašovací údaje jsou každému uživateli zasílány na základě vyplněné žádosti a odsouhlasených podmínek. Dostane je elektronicky e-mailem.

Účelem zpřístupnění demoverze je umožnit budoucím zájemcům a uživatelům datových schránek seznámit se s celým systémem a zbavit se případných obav ze složitosti odesílání datových zpráv.

Přístup do demoverze najdete v pravém sloupci hlavní stránky www.datoveschranky.info. Po rozkliknutí se dostanete na stránku, kde naleznete „prolink“ na demoverzi. V záložce demo odešlete e-mailovou žádost o zaslání přihlašovacích údajů. Ty obdržíte do svého e-mailu nejdéle do 24 hodin.

Zdroj: MSp ČR, MV ČR

Další články:

- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních – hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)